

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 130/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana a Ľuboša Szigetího (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Mgr. Drahoslavom Magdziakom, advokátom, Dlhý rad 16, Bardejov, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5Cob/36/2022-406 z 13. októbra 2022 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/29/2023 z 22. augusta 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 28. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutými rozhodnutiami označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť súdom na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutých rozhodnutí a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol v procesnom postavení žalovaného stranou sporu vedeného na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1Cb/96/2016, v ktorom sa proti nemu žalobca domáhal zaplatenia sumy 2 204,44 eur s príslušenstvom. Uplatnená pohľadávka vo výške 2 000 eur mala predstavovať zmluvnú pokutu dohodnutú v zmluve o dielo uzatvorenej medzi žalobcom ako objednávateľom a sťažovateľom ako zhotoviteľom a suma 204,44 eur mala predstavovať náklady na ubytovanie, ktoré za sťažovateľa uhradil žalobca. Okresný súd rozsudkom č. k. 1Cb/96/2016-362 z 27. apríla 2022 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 204,44 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 204,44 eur od 24. júla 2016 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a priznal žalobcovi proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov

konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že považoval za preukázané tvrdenie žalobcu o porušení zmluvných povinností vyplývajúcich z čl. IV bodu 4.1 zmluvy o dielo, konkrétne v časti „*alebo zhotoviteľ prestane realizovať výkon pred jeho ukončením alebo nepokračuje v realizácii výkonu*“ sťažovateľom, keď v konaní bolo nesporné, že sťažovateľ opustil stavbu, na ktorej mal vykonávať pracovné činnosti pre žalobcu, pričom nepreukázal, že opustil stavbu so súhlasom žalobcu. V dôsledku uvedeného tak žalobcovi v zmysle čl. V bodu 5.1 vznikol nárok na zmluvnú pokutu vo výške 2 000 eur. Okresný súd sa zaoberal aj námietkou sťažovateľa týkajúcou sa neplatnosti zmluvy o dielo, pričom dospel k záveru, že zmluva o dielo spĺňa náležitosti určitosti, keďže jej predmet bol dostatočne jasne vymedzený v rámci dohodnutých prác, ktoré mal sťažovateľ vykonať. Podľa okresného súdu žalobca rovnako preukázal aj zvyšok svojho nároku vo výške 204,44 eur z titulu úhrady za ubytovanie sťažovateľa v Nemecku, a preto má podľa názoru súdu nárok na úhradu tejto sumy.

3. Na základe odvolania podaného sťažovateľom proti rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Krajský súd k námietke sťažovateľa o neurčitosti predmetu zmluvy o dielo uviedol, že záver o určitosti predmetu zmluvy o dielo nemožno vyvodzovať len z bodov 1.1 a 1.2 zmluvy o dielo, ale je potrebné vziať do úvahy celý obsah zmluvy o dielo, z ktorého vyplýva, že činnosti uvedené v bodoch 1.1 a 1.2 zmluvy o dielo mal sťažovateľ vykonávať na stavbe špecifikovanej v bode 2.0 tejto zmluvy. Krajský súd tak vyhodnotil predmet diela v spojení s dodatkom č. 1 (správne má byť prílohou č. 1) k zmluve o dielo, v ktorom bol vyprecizovaný predmet diela ako dostatočne určitý. Argument sťažovateľa, že pracovnú činnosť vykonával mimo rámca zmluvy o dielo (ak by bola platná) na základe pokynov osoby odlišnej od žalobcu, krajský súd vyhodnotil ako irelevantný, keďže rozhodujúcim pre posúdenie predmetu sporu bolo to, že sťažovateľ opustil miesto výkonu diela a miesto ubytovania zabezpečené žalobcom a bez jeho súhlasu, resp. súhlasu osoby na to oprávnenej odišiel domov. Krajský súd vyhodnotil ako nesprávny aj názor sťažovateľa, že opustenie stavby ako také nie je sankcionované zmluvnou pokutou, keďže zmluvná pokuta je viazaná na (ne)realizáciu výkonu, jeho nedokončenie, resp. nepokračovanie v ňom a opustenie stavby je len iným slovným vyjadrením porušenia povinností realizovať výkon, dokončiť ho, resp. pokračovať v ňom, ktoré je sankcionované zmluvnou pokutou.

4. Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodil z naplnenia dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý videl v tom, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nedáva jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdneho konania a je nepreskúmateľný. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutým rozhodnutiam krajského súdu a najvyššieho súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že napadnutými rozhodnutiami nedošlo k ústavne konformnému posúdeniu platnosti zmluvy o dielo a z nej plynúcich práv a povinností účastníkov tohto záväzkovo-právneho vzťahu v korelácii s porušením zmluvnej povinnosti a uplatnením

zmluvnej pokuty uvedenej v čl. IV bode 4.1 zmluvy o dielo, a preto sa sťažovateľ domnieva, že napadnuté rozhodnutia sú arbitrárne, z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, čo má za následok porušenie jeho práv. Sťažovateľ ďalej uvádza:

a) Z napadnutých rozhodnutí nevyplýva žiadna zrozumiteľná a dostatočná odpoveď na podstatnú otázku, ktorou je to, že v zmluve o dielo nie je uvedená konkrétna špecifikácia diela, z čoho potom plynie zistenie, že predmet zmluvy nebol dohodnutý určite, v dôsledku čoho absentuje jedna z podstatných náležitostí zmluvy o dielo. Vzhľadom na absolútnu neplatnosť zmluvy o dielo si žalobca nemohol úspešne uplatniť nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa čl. IV bodu 4.1 zmluvy o dielo. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je nepresvedčivé a neodôvodnené. Závery krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu o platnom uzavretí zmluvy o dielo sú v rozpore s § 536 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zo strany krajského súdu a najvyššieho súdu došlo k ústavne nekonformnej interpretácii a aplikácii predmetných ustanovení.

b) Konajúce súdy sa nevysporiadali s existenciou pokynov, resp. požiadaviek žalobcu, na základe ktorých mal sťažovateľ ako zhotoviteľ vykonávať dielo a ktoré neboli žalobcom tvrdené a v priebehu konania ani preukázané.

c) Pokiaľ najvyšší súd uzavrel, že od žalobcu ako objednávateľa nemožno rozumne požadovať, aby osobe, s ktorou je dohodnuté miesto výkonu diela a ktorá sa súčasne na tomto mieste nenachádza, zadával pokyny k realizácii diela, porušil tým základné právo sťažovateľa na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, pretože nevzal na zreteľ čl. II bod 2.1 zmluvy o dielo, podľa ktorého nárok na odmenu vzniká až za realizáciu jednotlivého, čiastočného výkonu zhotoviteľom, pričom výška odmeny mala byť vždy stanovená individuálne. To znamená, že zmluvná podmienka objednávateľa vyjadrená s dôsledkami zmluvnej pokuty v čl. IV bode 4.1 za opustenie stavby mala byť najvyšším súdom posudzovaná v korelácii s nárokom na odmenu sťažovateľa ako zhotoviteľa diela, a nie prehnane formalisticky len v jeho neprospech. Sťažovateľ sa tak „ocitol v pasci“, keďže nesmel opustiť stavbu, a to pod sankciou zmluvnej pokuty, hoci preukázateľne zmluvnú povinnosť realizovať výkon diela, dokončiť ho, resp. pokračovať v ňom neporušil, pretože žiadna požiadavka v danom čase neexistovala.

d) Najvyšší súd, ako aj súdy nižších inštancií tým, že vyhovel žalobe, hoci na to nebol právny dôvod, neposkytli sťažovateľovi potrebnú súdnu ochranu, čo má za následok nespravodlivý zásah do majetkových práv sťažovateľa, keďže je zaviazaný súdnym rozhodnutím zaplatiť žalobcovi sumu 2 204,44 eur s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy), porušenie základného práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy) napadnutým potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľa.

III.1. K napadnutému rozsudku krajského súdu:

7. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu, ústavný súd v prvom rade s poukazom na čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že systém ústavnej ochrany

základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. napr. I. ÚS 603/2022).

8. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu, bol prípustný mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie), ktorý sťažovateľ aj využil. Najvyšší súd sa dovolaním sťažovateľa zaoberal, jeho dovolacie námietky preskúmal a následne vyhodnotil aj vecne (pozri bod 15 tohto uznesenia).

9. Dovolacia argumentácia sťažovateľa bola v zásade totožná s jeho sťažnostnou argumentáciou v konaní pred ústavným súdom (nedostatok riadneho odôvodnenia, arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu). Keďže v rámci uplatnenej dovolacej právomoci sa najvyšší súd sťažovateľom vznesenými dovolacími námietkami zaoberal a rozhodol o nich, nie je vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu daná prieskumná právomoc ústavného súdu (obdobne IV. ÚS 468/2018, IV. ÚS 503/2021, I. ÚS 411/2022, I. ÚS 150/2023).

10. Z uvedeného dôvodu sa v sťažovateľovej veci uplatnil princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému rozsudku krajského súdu v súlade s § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

III.2. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu:

11. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu ústavný súd z hľadiska ústavného posúdenia rešpektuje právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať prípustnosť dovolania. V prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nezasahuje do ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale ani formalistická a aby bola čo najústálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012). Rozpor napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu s ústavnými právami sťažovateľa však možno posúdiť len vo vzájomnom súvisle rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu s rozhodnutím najvyššieho súdu.

12. Vychádzajúc z citovanej judikatúry, v zmysle ktorej posudzovanie splnenia podmienok dovolacieho konania je (v zásade) vo výlučnej právomoci najvyššieho súdu, zohľadňujúc

argumentáciu sťažovateľa v jeho sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, sa úloha ústavného súdu v posudzovanej veci obmedzuje na posúdenie, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania. V opačnom prípade by totiž ústavný súd nahrádzal právomoc najvyššieho súdu, čo s odkazom na jeho ústavné postavenie zjavne nie je jeho úlohou.

13. Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľ proti nemu uplatňuje.

14. Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti predložená argumentácia nie je spôsobilá spochybniť ústavnú konformnosť prijatých právnych záverov. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti opakuje výhrady, ktoré už uplatnil pred krajským súdom a rovnako najvyšším súdom, a vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu v ústavnej sťažnosti nepredložil konkrétnu argumentáciu spochybňujúcu udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Prevažná časť jeho argumentácie je len opakovaním argumentácie uvedenej v dovolaní a predtým v odvolaní, čím stavia ústavný súd do pozície ďalšej prieskumnej inštalácie, ktorá by mala opätovne posudzovať rovnaké námietky. Takéto postavenie ústavnému súdu neprináleží. Ústavný súd nie je opravnou inštaláciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Rozhodovacia činnosť ústavného súdu vychádza z toho, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

15. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd uviedol dostatočné a presvedčivé dôvody, pre ktoré dovolanie sťažovateľa z dôvodu jeho neprípustnosti [§ 447 písm. c) CSP] odmietol. K dovolaciemu dôvodu týkajúcemu sa nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu najvyšší súd uviedol, že po oboznámení sa s obsahom jeho odôvodnenia, ako aj s obsahom odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštalácie, ktoré tvoria jeden celok, sťažovateľom namietanú vadu nezistil, keď krajský súd spoločne so súdom prvej inštalácie vo svojich rozhodnutiach poskytl sťažovateľovi zrozumiteľné a dostatočné odpovede na všetky podstatné otázky, ktoré v konaní vznikli. Najvyšší súd zrekapituloval a zosumarizoval skutkové zistenia okresného súdu a krajského súdu, keď uviedol, že v konaní nebolo sporné, že sťažovateľ opustil 23. júla 2016 dohodnuté miesto výkonu diela, na ktorom mal podľa zmluvy o dielo vykonávať dohodnuté činnosti od 11. júla 2016 do 30. októbra 2016, a rovnako nebolo sporné, že sa na tomto dohodnutom mieste výkonu diela až do 23. júla 2016 nachádzal a činnosť podľa uzatvorenej zmluvy o dielo aj uskutočňoval, za čo mu bola žalobcom v zmysle zmluvy o dielo uhradená faktúra za obdobie od 11. júla 2016 do 16. júla 2016 vo výške 749,77 eur. Následne sťažovateľ z dohodnutého miesta výkonu diela odišiel a už sa naň nevrátil, pričom v konaní nepreukázal, že by mu takýto postup bol odsúhlasený žalobcom alebo ním poverenou osobou. Najvyšší súd poukázal aj na pojednávanie uskutočnené 6. mája 2021, kde súd prvej inštalácie vykonal výsluch sťažovateľa, pričom sťažovateľ uviedol, že mu bolo majstrom povedané, že má voľno do konca týždňa, ktorý pripadol na nedeľu 24. júla 2016. Sťažovateľ sa ale na miesto výkonu diela ani po tomto dátume nevrátil a na dohodnutom mieste výkonu diela sa nenachádzal ani nasledujúce dni. Najvyšší súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu, podľa ktorého zmluvná pokuta je viazaná na (ne)realizáciu výkonu, jeho nedokončenie, resp. nepokračovanie v ňom a opustenie stavby, ktoré je len iným slovným vyjadrením porušenia

povinnosti realizovať výkon diela, dokončiť ho, resp. pokračovať v ňom, a nevidel v ňom arbitrárnosť, prípadne nedostatočné prihliadnutie na skutkové zistenia. Najvyšší súd sa vyjadril aj k námietke sťažovateľa, v zmysle ktorej k porušeniu zmluvnej povinnosti podľa čl. IV bodu 4.1 zmluvy o dielo by z jeho strany mohlo dôjsť jedine v prípade, ak by sa nenachádzal na mieste výkonu diela a zároveň by mu žalobcom alebo ním poverenou osobou boli zadávané pokyny k realizácii diela, pričom uviedol, že od žalobcu nemožno rozumne požadovať, aby osobe, s ktorou je dohodnuté miesto výkonu diela a ktorá sa na tomto mieste nenachádza, zadával pokyny k realizácii diela. Zo správania sťažovateľa, ktorý opustil dohodnuté miesto výkonu diela a už sa naň nevrátil, bolo aj podľa názoru najvyššieho súdu možné jednoznačne vyvodiť záver o tom, že nemal záujem ďalej realizovať výkon diela. Požiadavku sťažovateľa, aby sa žalobca napriek tomu, že sťažovateľ sa už nenachádza na dohodnutom mieste výkonu diela (dokonca sa nachádza v inom štáte), snažil sťažovateľa kontaktovať a zadať mu pokyny k realizácii diela, najvyšší súd vyhodnotil ako prehnane formalistickú a v tejto súvislosti dodal, že sťažovateľ už tým, že sa nenachádzal na dohodnutom mieste výkonu diela, znemožnil zadávanie pokynov na realizáciu diela.

16. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého uznesenia, tak ústavný súd hodnotí, že najvyšší súd sa zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa, ktorou odôvodňoval prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, a vysvetlil dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie a ktorým z ústavnoprávneho hľadiska nemožno nič vytknúť. Najvyšší súd sa dokonca nad rámec veci zaoberal aj tvrdením sťažovateľa, že rozsudok odvolacieho súdu je poznačený aj vadou spočívajúcou v nesprávnom právnom posúdení veci, ku ktorému uviedol, že ak sťažovateľ mienil v dovolaní uplatniť aj dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, tento nevymedzil spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, preto dovolanie v tejto časti bolo potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. f) CSP. Ústavný súd v prejednávanej veci nezistil taký výklad a aplikáciu relevantných právnych ustanovení, ktorých účinky by boli nezlučiteľné s označenými právami sťažovateľa alebo ktoré by popierali samotný obsah a zmysel aplikovaných noriem. Vzhľadom na obsah ústavnej sťažnosti tak ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ dostal z materiálneho hľadiska odpovede na ním vznesené námietky zo strany krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu, pričom nimi prijaté závery sú konzistentné a ústavne prijateľné. Napadnuté uznesenie nevykazuje znaky arbitrárnosti, prílišného formalizmu či nedostatočného odôvodnenia zo strany najvyššieho súdu pri posudzovaní dovolania sťažovateľa.

17. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by mohla vzniknúť pochybnosť o ústavnej konformite napadnutého uznesenia najvyššieho súdu či zjavnej nezlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom základného práva na súdu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. Ústavný súd v namietanom uznesení nezistil ani taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné so základným právom na rovnosť strán podľa čl. 47 ods. 3 ústavy. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje súd. To, že rozhodnutie spravidla vyznieva v neprospech jednej zo strán, nemôže byť zásahom do rovnosti strán, ale je prirodzeným výsledkom sporového konania (porov. IV. ÚS 33/2021).

19. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti uviedol, nevyplýva žiadna možnosť jeho porušenia, ktorej reálnosť by mohol ústavný súd posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. Sťažovateľ totiž porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ako práva hmotnoprávnej povahy odvíja od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré majú procesnú povahu. Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľa, nevyhnutným predpokladom porušenia jeho hmotného práva by bol záver o tom, že došlo k porušeniu jeho procesných práv. Keďže ústavný súd vylúčil možnosť porušenia označených procesných práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu, rovnako dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho označeného hmotného práva.

20. Sumarizujúc uvedené, dospel ústavný súd pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2024

Peter Molnár
predseda senátu